

ที่ ดศ ๐๑๐.๔/๑๕๗๘

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ผลการสำรวจความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๙๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. สรุปผลการสำรวจความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน
 พ.ศ. ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ขอเสนอเรื่อง การสำรวจความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๕ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี รวมทั้งสอดคล้อง/เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในด้านที่ (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ ให้สำนักงานสถิติแห่งชาติจัดเก็บข้อมูลและสถิติตัวเลข รวมทั้งสำรวจและสอบถามประชาชนเกี่ยวกับนโยบายหลัก ๆ ของรัฐบาล แล้วรายงานคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ

๒. สาระสำคัญ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ได้ดำเนินการจัดทำโครงการสำรวจความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยจัดเก็บข้อมูลจากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน (ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อสม. เป็นต้น) หมู่บ้าน/ชุมชนละ ๑ ราย และบันทึกข้อมูลผ่านเว็บไซต์ <http://tns.nso.go.th> ระหว่างวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ซึ่งใช้กรอบบัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนของกระทรวงมหาดไทย จำนวนทั้งสิ้น ๘๗,๕๗๓ หมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นหมู่บ้านจำนวน ๕๕,๔๗๗ แห่ง และชุมชนจำนวน ๓๑,๑๗๖ แห่ง ซึ่งสามารถสรุปผลโครงการสำรวจฯ ดังนี้

๒.๑ ความเดือดร้อนของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชนระบุว่าได้รับความเดือดร้อน ๕ อันดับแรก คือ ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ (ร้อยละ ๔๒.๗) รายได้ไม่พอ กับรายจ่าย (ร้อยละ ๒๖.๘) ว่างงาน/ตกงาน (ร้อยละ ๒๓.๙) สินค้าราคาแพง (ร้อยละ ๒๓.๓) และค่าครองชีพสูง (ร้อยละ ๑๕.๔)

เมื่อพิจารณา....

เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด พบว่า ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ได้รับความเดือดร้อน ในแต่ละจังหวัดแตกต่างกัน ดังนี้

๒.๑.๑ ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ พบว่า ๕ อันดับแรกของจังหวัดที่ได้รับความเดือดร้อนสูงสุด คือ อุบลราชธานี (ร้อยละ ๗๓.๔) บึงกาฬ (ร้อยละ ๗๑.๐) บุรีรัมย์ (ร้อยละ ๖๘.๔) ลำพูน (ร้อยละ ๖๘.๓) และพิษณุโลก (ร้อยละ ๖๘.๑)

๒.๑.๒ รายได้ไม่พอกับรายจ่าย พบว่า ๕ อันดับแรกของจังหวัดที่ได้รับความเดือดร้อนสูงสุด คือ ตรัง (ร้อยละ ๖๒.๔) ภูเก็ต (ร้อยละ ๕๓.๓) ราชบุรี (ร้อยละ ๔๙.๔) นราธิวาส (ร้อยละ ๔๗.๔) และตราด (ร้อยละ ๔๖.๗)

๒.๑.๓ ว่างงาน/ตกงาน พบว่า ๕ อันดับแรกของจังหวัดที่ได้รับความเดือดร้อนสูงสุด คือ ภูเก็ต (ร้อยละ ๗๓.๕) นราธิวาส (ร้อยละ ๔๙.๒) ปัตตานี (ร้อยละ ๔๕.๓) อุดรธานี (ร้อยละ ๔๔.๔) และกระบี่ (ร้อยละ ๓๙.๔)

๒.๑.๔ น้ำใช้ทำการเกษตรไม่เพียงพอ พบว่า ๕ อันดับแรกของจังหวัดที่ได้รับความเดือดร้อนสูงสุด คือ เชียงราย (ร้อยละ ๔๒.๙) แพร่ (ร้อยละ ๓๒.๕) สิงห์บุรี (ร้อยละ ๒๙.๗) ลำปาง (ร้อยละ ๒๙.๖) และอุตรดิตถ์ (ร้อยละ ๒๔.๓)

๒.๑.๕ น้ำสำหรับอุปโภค-บริโภคในครัวเรือนไม่เพียงพอ พบว่า ๕ อันดับแรกของจังหวัดที่ได้รับความเดือดร้อนสูงสุด คือ แม่ฮ่องสอน (ร้อยละ ๒๑.๕) เชียงราย (ร้อยละ ๑๑.๓) น่าน (ร้อยละ ๙.๒) อุตรดิตถ์ (ร้อยละ ๘.๗) และกระบี่ (ร้อยละ ๘.๕)

๒.๑.๖ ยาเสพติดแพร่ระบาด พบว่า ๕ อันดับแรกของจังหวัดที่ได้รับความเดือดร้อนสูงสุด คือ ยะลา (ร้อยละ ๑๗.๗) ประจวบคีรีขันธ์ (ร้อยละ ๑๐.๖) สตูล (ร้อยละ ๙.๖) นราธิวาส (ร้อยละ ๗.๗) และบึงกาฬกับการสินธุ์มีสัดส่วนเท่ากัน (ร้อยละ ๗.๕)

๒.๑.๗ ถนนเป็นลูกรัง/เส้นทางสัญจรไม่สะอาด พบว่า ๕ อันดับแรกของจังหวัดที่ได้รับความเดือดร้อนสูงสุด คือ แม่ฮ่องสอน (ร้อยละ ๑๙.๗) เชียงราย (ร้อยละ ๖.๕) ตาก (ร้อยละ ๖.๓) ยะลา (ร้อยละ ๖.๐) และนครราชสีมา (ร้อยละ ๕.๖)

๒.๑.๘ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน พบว่า ๕ อันดับแรกของจังหวัดที่ได้รับความเดือดร้อนสูงสุด คือ แม่ฮ่องสอน (ร้อยละ ๑๖.๕) น่าน (ร้อยละ ๑๕.๓) ตาก (ร้อยละ ๕.๗) อุตรดิตถ์ (ร้อยละ ๕.๕) และแพร่ (ร้อยละ ๔.๐)

๒.๒ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่มีประโยชน์ต่อคนในหมู่บ้าน/ชุมชนมากที่สุด คือ โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ร้อยละ ๘๗.๖) รองลงมาได้แก่ โครงการคนละครึ่ง (ร้อยละ ๘๖.๕) โครงการม.๓๓ เรารักกัน (ร้อยละ ๗๔.๘) โครงการเราเที่ยวด้วยกัน (ร้อยละ ๓๘.๓) โครงการยิ่งใช้ ยิ่งได้ (ร้อยละ ๓๑.๑) ทัวร์เที่ยวไทย (ร้อยละ ๓๑.๐) และซื้อปตมีคืน (ร้อยละ ๓๐.๑)

๒.๓ แนวทาง/มาตรการป้องกันให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อโควิด-๑๙ ได้มากที่สุด ๕ อันดับแรก คือ ฉีดวัคซีนเข็มแรกมากกว่า ๘๐ % (ร้อยละ ๔๑.๔) ปฏิบัติตามมาตรการของสาธารณสุข (ร้อยละ ๘๐.๓) ขอความร่วมมือประชาชนงดเดินทางหากไม่จำเป็น (ร้อยละ ๖๑.๗) ปิดสถานบริการ/ร้านค้าที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาด (ร้อยละ ๔๐.๐) และแจก ATK ให้ทุกครัวเรือน (ร้อยละ ๓๘.๐)

๓. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการสำรวจความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องใช้ติดตาม ประเมินผลโครงการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการในการแก้ไขปัญหาให้ประชาชนได้อยู่ดีมีสุข ซึ่งได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญ ๆ ดังนี้

๓.๑ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรหันมาทำการเกษตรแบบผสมผสาน ตามแนวทางราชดำเนิน เพื่อให้สามารถพึ่งตัวเองได้

๓.๒ ความมีการสนับสนุนวิธีการแก้ปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำในการทำการเกษตร เช่น การทำฟันเทียม อ่างเก็บน้ำ ฝายทดน้ำ ชุดลอกหนอง บึง ทำประตูระบายน้ำ สะเก็บน้ำ และอุโมงค์ ผันน้ำ เป็นต้น ในพื้นที่ขาดน้ำในการทำเกษตรกรรม โดยเลือกรูปแบบให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓.๓ ควรส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ในการเรียนรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่ขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค ให้รู้ถึงวิธีการนำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า

๓.๔ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยี โดยสนับสนุนอุปกรณ์/เครื่องมือสื่อสารจัดเป็นศูนย์กลางการให้บริการของภาครัฐที่สามารถยืมอุปกรณ์/เครื่องมือสื่อสารไปใช้งานที่บ้านได้และมีบริการอินเทอร์เน็ตพريในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยี เพื่อที่เกษตรกรจะได้นำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการค้าขายผ่านทางออนไลน์ ศึกษาหากความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกร หรือสนับสนุนให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีจากโครงการของภาครัฐ (โครงการเน็ตประชารัฐ) ที่ได้มีการดำเนินการในระดับหมู่บ้าน/ชุมชนได้ใช้ประโยชน์มากที่สุด โดยการให้สิทธิ์เกษตรกรในการเข้าไปใช้งานอินเทอร์เน็ตนานกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ

๓.๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตไปจนถึงการตลาด เพื่อช่วยเหลือดูแล/แก้ไขปัญหาให้เกษตรกรในทุกพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว และทันสมัย

๓.๖ พิจารณานำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในทุกพื้นที่ เช่น กล้องวงจรปิด การติดตั้งเสาสัญญาณ SOS หรือสัญญาณขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

๓.๗ ควรมีการติดตาม ตรวจสอบ และแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนในระดับพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว และทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงขอเสนอผลการสำรวจความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังกล่าว เพื่อคณะกรรมการพัฒนาฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำรายเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาฯ ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นร. นร.

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๑๒๓๔ ต่อ ๒๑๒๗๑-๗๗

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๗๓๔

E-mail : popinion@nso.go.th